

Asia: VN /5137/2022

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Hyvinvointialue näkee muistion kokonaisuudessaan melko kattavana ja oikeansuuntaisena valmiuden ja varautumisen edistämisen ja kehittämisen näkökulmasta.

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

-

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan yleinen varautumisvelvollisuus tulisi ulottaa koskemaan myös normaaliolojen häiriötilanteita. Yleisen varautumisvelvollisuuden tulisi muodostaa selkeä jatkumo normaalioloista poikkeusoloihin. Yhtenä osatoimenpiteenä hyvinvointialue puoltaa varautumisvelvollisuuden vähimmäissisältövaatimusten määrittelyä.

Varautumisvelvollisuuden aineellisen sisällön täsmentämisen osalta hyvinvointialue kannattaa valmiussuunnitelmien vähimmäissisältövaatimusten määrittämistä sekä ehdottaa väestönsuojelullisten tilanteiden huomioimista vähimmäissisältövaatimusten määrittelyssä.

Varautumisen poikkihallinnollisen ohjaamisen ja yhteensovittamisen sääntelyn täsmentämisen osalta hyvinvointialue näkee, että kansallisesti tulisi määritellä poikkihallinnollisessa yhteistyössä kansalliset, alu-eelliset ja paikalliset rakenteet resurssitehokkuutta ajatellen ja päällekkäisyyksiä välttäen.

Hyvinvointialueet toimivat kahden ministeriön ohjauksessa, ja ministeriöiden varautumisen resursointi tulisi varmistaa rahoituksellisesti toimijoiden riittävän ohjaamisen ja yhteensovittamisen varmistamiseksi. Lisäksi alueellisen varautumisen yhteensovittamisen ja koordinoinnin osalta hyvinvointialue pitää tärkeänä vastuiden tarkentamista ja selkeyttämistä. Nykyistä ohjaus-, valvonta- ja yhteensovittamisrakennetta ei pidetä tarpeeksi selkeänä.

Ostopalvelutilanteissa varautumisen osalta hyvinvointialue haluaa kiinnittää huomiota varautumisen kustannuksiin, sillä varautumistoimenpiteet ja valmiussuunnittelu kasvattavat ostopalvelusopimusten kustannuksia. Lisäksi kokonaisuudessa tulee huomioida järjestämisvastuulla toimivien yksityisten palveluntuottajien varautumisen valvonta, joka oikein toteutettuna vaatii myös lisäresursseja.

Lopuksi korostamme kaksisuuntaisen tilannekuvan merkitystä varautumisessa sekä päätöksenteon ja johtamisen tukena kaikissa turvallisuustilanteissa. Hyvinvointialue pitääkin toivottavana tilannekuvaan liittyvien valtakunnallisten periaatteiden määrittämistä.

Viljakainen Maarit

Päijät-Hämeen hyvinvointialue - Joonas Kuisma, valmiuskoordinaattori,
Päijät-Hämeen hyvinvointialue